

Slovo k povzbuzení na neděli 12. října 2025, na **28. neděli v mezidobí – C**  
Biblická čtení: 2Král 5,14-17; Ž 98; 2Tim 2,8-13; Lk 17,11-19

Milé sestry, milí bratři,

mezi starozákonním příběhem uzdravení pohanského velmože Námana prorokem Elizeem v prvním dnešním čtení a svědectvím o uzdravení deseti malomocných Pánem Ježíšem v evangeliu najdeme celou řadu **podobností**, ale samozřejmě i řadu **rozdílů**. Nový Zákon má sice svůj předobraz ve Starém, je jeho završením, ale v mnohém jej přeci i překonává.

V obou případech, které mezi sebou dělí nějakých 800 let, jde o **uzdravení z malomocenství**. To, jak dobře známe, bylo a je děsivou nemocí. Být **malomocným** zároveň znamenalo i být **vyločen ze společnosti**, z prostředí živých, v židovském prostředí dokonce i z kultu, z **bohoslužby**. I proto to byli v Izraeli **kněží**, kteří posuzovali, kdo je zdrav anebo nemocen, očištěn k bohoslužbě či nikoli. Zázračné **uzdravení** z malomocenství – v případě Námana skrze proroka Elizea, který mu poručí se sedmkrát ponořit do Jordánu, v případě deseti malomocných je uzdravuje sám Pán Ježíš jediným slovem – je proto velkým **dobrodiním**, návratem do života.

Oběma **událostem** je společné, že uzdravení se děje **Boží mocí**, Božím **zázrakem**. Zároveň i to, že Božím zázrakem jsou uzdraveni ti, kteří jsou za **periferií** Izraele, pohan a Samaritán.

Pak je zde ale i celá řada **rozdílů**:

**Náman**, ať už Syřan či Aramejec, musí vážít **dalekou** cestu do Samaří. Zatímco **deseti malomocným** stačí **zavolat** na Krista jdoucího kolem jejich vesnice (není jasné, zda je zrovna v Samařsku anebo Galilei).

**Náman** chce poděkovat Elizeovi svými bohatými **dary**, prorok je nepřijme, čímž je Náman natolik ohromen, snad více než samotným uzdravením, že vzdá Hospodinu čest a uvěří v něj (o tom bych se dočetli více, kdybychom biblický text četli ještě o něco dál). Z **deseti malomocných** jen jeden jediný, Židy pohrdaný **Samaritán** se vrátí a jde sám **poděkovat** Kristu za uzdravení a je, narozdíl od zbylých devíti, pro svou víru navíc **zachráněn, spasen**.

**Kristus** jako Boží Syn je zjevně **víc** než Boží prorok Elizeus, je **vrcholem** veškerého Božího působení a také definitivně **překonává** židovský partikularismus. Je zde a provždy **pro všechny lidi a celý svět**.

Dovolte proto několik snad střípků k rozjímání...

**Není náhodou**, že v obou případech je uzdraven někdo **mimo Izrael**. V prvním čtení zcela, **Náman** je **pohan**. V evangeliu zase jediným, kdo přišel poděkovat a odnesl si Kristovo požehnání, je **Samaritán**, potomek Severního Izraele, z pohledu farizeů **odrodilec**, a proto **pohrdaný**.

Jde o další biblické zakotvení nám dnes spíše už samozřejmého přesvědčení, že **Bůh** stále rozlévá svou **milost**, svou **dobrotu** mnoha různými způsoby i **mimo církve**, ba i **mimo křesťanství**.

Samaritán ale už i Náman jsou zároveň příklady lidí, kteří **dobro**, jehož se jim dostalo – uzdravení z malomocenství, rozhodně **nevnímali jako samozřejmost**. Přijali je s velikou **vděčností a pokorou**. A jistě ani nikdy nezapomněli. I v tomto ohledu je příznačné, že oba byli **za periferií Izraele**, pohan a Samaritán. Lidé mimo církve, mimo křesťanství, mimo náboženské struktury, anebo aspoň mimo jejich střed, totiž leckdy dokážou mnohem přirozeněji a spontánněji vnímat, že to či ono **dobrodiní není samozřejmostí**, nárokem. A být za ně **vděční**. Dokáží se nechat takovým dobrodiním i nějak **transformovat**, obrátit k

lepšímu. Dokážou třeba i zavnímat **zázrak** a projevit vděčnost, i Bohu, i když třeba jejich osobitým způsobem.

Vnímání **nesamozřejmosti dobrých věcí** je přitom jedním z předpokladů možnosti **vidění Boha**, ale nakonec i druhých **lidí** a světa kolem. A to nejen v evangeliu, ale pořád.

Vedle mnoha bolestí a trápení, jež každý člověka má a každého obklopují, všichni kráčíme nějak v „**slzavém údolí**“, jsou zde přece také **věci a vztahy dobré a krásné**, které každému z nás byly dány a jsou stále dávány. A za nimi je vždy nějak tajemně **Bůh**, v posledku **Dárce** všeho dobrého. A jsou za nimi **i lidé**, naši dobrodinci, lidé, kteří nás třeba mají aspoň trochu rádi.

Pokorné vnímání **dobra** jako **nesamozřejmého** opravdu otevírá oči naší duše, náš vnitřní zrak a pomáhá vidět Boha, lidi a svět. A leckterí naši **nevěřící** bratři a sestry jsou nám v tomto ohledu **příkladem**, jak dokáží dobré věci vidět a vnímat s velkou **vděčností**. Jako Námán a Samaritán, ten navíc v přímém kontrastu s devíti ostatními uzdravenými, patrně pravověrnými Židy.

Nenjen v tom jsou nám příkladem. Ale **i ve svých snahách o dobro**, jež konají často „**jen tak**“, bez motivace věčností či povinností víry. Něco na známý způsob doktora Rieux, nezištného agnostika spontánně pomáhajícího v imaginárním morem zasaženém a hermeticky uzavřeném městě, ze slavného románu Alberta Camuse *Mor*.

Možná by nám na takové **nevěřící bratry a sestry** dnes Pán Ježíš také **ukázal**. Ne nepodobně tomu, jak farizeům dal vícekrát za příklad **Samaritána**. Třeba toho milosrdného.

A ještě něco. V prvním čtení to nakonec byla **nezištnost Elizeova**, která Bohem uzdraveného Námána zasáhla, že uvěřil v Boha Izraele. V evangeliu **Pán Ježíš** uzdravuje vždy zcela **zadarmo**, a to každého, kdo se mu vírou otevře, se zvláštním zalíbením pro nejubožejší. Zadarmo uzdravil i deset malomocných.

**Nezištná lidská pomoc** je jednou z **nejbožštějších** věcí, kterých je člověk schopen a které zde na zemi Boha a jeho dobrotu tajemně **zpřítomňují** a lidská **srdce** pootevívají Bohu.

**K nezištnosti** ve všech ohledech by nás naše křesťanská **víra** měla přímo vést.

**Devět malomocných** bylo uzdraveno, zbaveno tělesné nemoci. Jen **jeden** – ten, který přišel poděkovat a v Krista uvěřil – byl **zachráněn**, uzdraven i na **duši**. **Tělesné zdraví** je nesmírně důležité, o tom v žádném případě není třeba jakkoli pochybovat a jeho hodnotu bagatelizovat. Není divu, že o ně Boha často prosíme. Ale **není** přeci jen ještě **všechno**. Je zde ještě **zdraví našeho srdce**, naší duše, na němž závisí celý náš život, jeho hlubší kvalita.

I o ně, především o ně, o **uzdravení srdce** od nemoci zla, o posílení v dobrém bychom měli Pána Ježíše **žádat** a o ně **usilovat**. I to nám příklad Samaritána a Ježíšova slova «vstaň a jdi, tvá víra tě zachránila» mohou **připomínat**.

Milé sestry, milí bratři, souvislost mezi prvním a evangelijním čtením kéž nás povzbudí ve víře, že **v Pánu Ježíši** je Bůh člověku skutečně **nejblíže**, že **Kristus** proto nabízí největší možné naplnění touhy člověka po vztahu s Bohem.

Námán a zejména Samaritán kéž jsou nám povzbuzením chtít s **vděčností vnímat to dobré a krásné**, radovat se z toho, děkovat. Abychom mohli také snadněji vnímat **Boha** i druhé **lidí**.

Vezměme si příklad i z Elizea a zejména z Krista a snažme se být co nejvíce **nezištnými**.

A vezme, že **tělesné zdraví**, i při vši své nesporné hodnotě a důležitosti, což si bolestně uvědomují zvláště nemocní, přeci jen ještě **není všechno**. Lze totiž – s Boží pomocí – žít krásný, bohatý a dobrý život i s narušeným zdravím, stejně jako s plným zdravím lze život promrhávat.

«Ale i když my jsme nevěrní, on (Bůh, Kristus) zůstává věrný, protože nemůže zapřít sám sebe» slyšeli jsme v dnešním druhém čtení...